USNESENÍ SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu)

27. listopadu 2007 *

Ve věci C-163/07 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora, podaný dne 23. března 2007,

Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret Ltd Sirketi,

Musa Akar,

se sídlem v Ankaře (Turecko), zastoupené Ç. Şahinem, Rechtsanwalt,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelky),

přičemž další účastnicí řízení je:

Komise Evropských společenství, zastoupená P. van Nuffelem a F. Hoffmeisterem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

* Jednací jazyk: němčina.

SOUDNÍ DVŮR (sedmý senát),

ve složení U. Lõhmus, předseda senátu, P. Lindh a A. Arabadžev (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Poiares Maduro,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

po vyslechnutí generálního advokáta,

vydává toto

Usnesení

1 Svým kasačním opravným prostředkem se společnosti Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret Ltd Sirketi a Musa Akar domáhají zrušení usnesení Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 17. ledna 2007, Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret a Akar v. Komise (T-129/06, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, dále jen „napadené usnesení"), kterým Soud odmítl jako nepřípustné jejich žaloby směřující jednak ke zrušení rozhodnutí Komise MK/KS/DELTUR/(2005)/SecE/D/1614 ze dne 23. prosince 2005, které se týká zadání veřejné zakázky na stavební práce spočívající ve vybudování vzdělávacích zařízení v provinciích Siirt a Diyarbakir (dále jen „sporné rozhodnutí"), a jednak k odkladu vykonatelnosti dotčeného zadávacího řízení.

Skutečnosti předcházející sporu

2 V návaznosti na zveřejnění vyhlášení veřejné zakázky na stavební práce týkající se vybudování vzdělávacích zařízení v tureckých provinciích Siirt a Diyarbakir (EuropeAid/12160l/C/W/TR) podaly navrhovatelky dne 21. října 2005 svou žádost o účast u zastoupení Komise Evropských společenství v Turecku.

3 Na základě zadávacího řízení Komise zadala zakázku podniku ILCI Ins. San. Ve Tic, AS, rozhodnutím ze dne 29. listopadu 2005. Dopisem ze dne 2. prosince 2005 navrhovatelky Komisi požádaly, aby toto rozhodnutí zrušila. Komise tuto žádost zamítla sporným rozhodnutím, obsaženým v dopise ze dne 23. prosince 2005 oznámeném navrhovatelkám faxem z téhož dne.

4 Toto rozhodnutí obsahovalo poučení o opravných prostředcích a upozorňovalo navrhovatelky na možnost, kterou jim skýtá článek 230 ES, podat k soudu Společenství žalobu na neplatnost proti rozhodnutí o zadání zakázky ve lhůtě dvou měsíců od data dopisu.

Řízení před Soudem a napadené usnesení

5 Prostřednictvím dvou advokátů usazených v Turecku doručily navrhovatelky do kanceláře Soudu dne 21. února 2006 jedno znění žaloby na neplatnost sporného rozhodnutí v anglickém jazyce a dne 23. února 2006 jedno znění této žaloby v tureckém jazyce (dále jen „první žaloba").

6 V návaznosti na dopis kanceláře Soudu ze dne 21. března 2006, který informoval navrhovatelky o tom, že jejich žaloba nemůže být projednána, jelikož pro účely tohoto sporu musejí být zastoupeny advokátem oprávněným k výkonu advokacie podle práva některého členského státu Evropské unie nebo jiného státu, který je smluvní stranou Dohody o evropském hospodářském prostoru (dále jen „EHP"), navrhovatelky doručily dne 6. dubna 2006 prostřednictvím Ç. Şahina, advokáta zapsaného u advokátní komory v Düsseldorfu (Německo), překlad anglického znění první žaloby do německého jazyka.

7 Poté, co kancelář Soudu informovala advokáta Şahina o tom, že opomněl podepsat znění žaloby v německém jazyce, posledně uvedený předložil dne 26. dubna 2006 nové vyhotovení tohoto znění, které neslo jeho podpis. K témuž datu byla žaloba zapsána pod číslem T-129/06.

8 Dne 16. srpna 2006 Komise vznesla na základě článku 114 jednacího řádu Soudu námitku nepřípustnosti vycházející z opožděného podání žaloby.

9 Navrhovatelky se dovolávaly existence okolností, které omlouvaly pochybení, jichž se dopustily při podání své žaloby.

10 Napadeným usnesením Soud konstatoval jednak, že první žaloba nesplňovala podstatnou formální náležitost, jejíž nedodržení má za následek nepřípustnost žaloby, a sice povinnost podat žalobu, která nese podpis advokáta oprávněného k výkonu advokacie podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je smluvní stranou Dohody o evropském hospodářském prostoru, a jednak, že tato

vada nemohla být odstraněna po uplynutí lhůty k podání žaloby. Soud měl za to, že pouze znění žaloby v německém jazyce podepsané advokátem Şahinem a doručené soudní kanceláři dne 26. dubna 2006 mohlo být považováno za žalobu, která splňovala formální náležitosti.

11 V tomto ohledu Soud rozhodl, že žaloba, která byla platně podána až dne 26. dubna 2006, musela být považována za opožděně podanou vzhledem k tomu, že lhůta pro podání žaloby na neplatnost proti spornému rozhodnutí uplynula dne 6. března 2006.

12 V odpověď na argument navrhovatelek, podle kterého skutečnost, že jejich žaloba byla podána opožděně, vyplývající z toho, že Komise ve sporném rozhodnutí neuvedla poučení o podmínkách zastupování před soudy Společenství, představovala omluvitelný omyl, který brání tomu, aby vůči nim byla namítána lhůta pro podání žaloby, Soud připomenul, že, co se týče lhůty k podání žaloby, musí být pojem omluvitelného omylu podle ustálené judikatury vykládán restriktivně. Zdůraznil totiž, že takový omyl se může vztahovat pouze na výjimečné okolnosti, kdy dotyčný orgán zejména jednal tím způsobem, že lze připustit, že jeho jednáním mohl být zmaten procesní subjekt v dobré víře, jenž prokázal veškerou řádnou péči požadovanou od běžně informovaného subjektu.

13 Ve světle těchto úvah měl Soud v bodě 44 napadeného usnesení za to, že okolnosti dovolávané navrhovatelkami neumožňovaly dojít k závěru, že se jednalo o omluvitelný omyl na jejich straně.

14 V důsledku toho Soud odmítl žalobu jako nepřípustnou z důvodu, že byla podána opožděně, a uložil navrhovatelkám náhradu nákladů řízení.

Návrhová žádání účastníků řízení

15 Navrhovatelky navrhují, aby Soudní dvůr:

— zrušil napadené usnesení;

— zrušil sporné rozhodnutí;

— podpůrně vrátil věc Soudu za účelem rozhodnutí ve věci samé a

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku.

16 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zamítl kasační opravný prostředek jako neopodstatněný a

— uložil navrhovatelkám náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

17 Článek 119 jednacího řádu stanoví, že pokud je kasační opravný prostředek zjevně nepřípustný nebo zjevně neopodstatněný, může Soudní dvůr kdykoliv na základě zprávy soudce zpravodaje a po vyslechnutí generálního advokáta tento opravný prostředek usnesením s odůvodněním odmítnout, aniž by zahájil ústní část řízení.

18 Na podporu svého kasačního opravného prostředku se navrhovatelky dovolávají dvou důvodů kasačního opravného prostředku.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastnic řízení

19 Navrhovatelky Soudu vytýkají, že porušil článek 64 jednacího řádu Soudu, jakož i článek 24 statutu Soudního dvora, který je rovněž použitelný na Soud na základě čl. 53 prvního pododstavce uvedeného statutu.

20 V podstatě tvrdí, že tato ustanovení ukládají soudům Společenství povinnost zjistit skutkový stav a jednat z vlastního podnětu, takže v projednávaném případě měl Soud povinnost jednat, když ve dnech 21. a 23. února 2006 obdržel první žalobu podepsanou advokátem, který nebyl oprávněn je zastupovat.

21 Podle navrhovatelek měl Soud povinnost jednak upozornit je před uplynutím lhůty stanovené pro podání žaloby na tuto formální nesprávnost, týkající se způsobilosti zastupovat účastníka řízení, a jednak objasnit skutkové okolnosti, kterých se týkala první žaloba, jakož i nařídit Komisi, aby předložila dokumenty a relevantní písemnosti.

22 Komise nesouhlasí s tím, že Soud byl povinen informovat navrhovatelky před uplynutím lhůty stanovené právem Společenství pro podání žaloby na neplatnost, že první žaloba podepsaná dvěma tureckými advokáty nesplňovala formální náležitosti stanovené v článcích 19 a 21 statutu Soudního dvora, a tvrdí, že žaloba tudíž nebyla k Soudu řádně podána.

23 V tomto ohledu Komise poukazuje na to, že i když je skutečností, že statut Soudního dvora a jednací řád Soudu umožňují odstraněním vad napravit nesplnění některých formálních náležitostí žaloby, nic to nemění na tom, že i v těchto případech, nedojde-li k odstranění vad ve lhůtě stanovené vedoucím soudní kanceláře, má tato skutečnost za následek, jak to vyplývá z čl. 44 odst. 6 téhož řádu, nepřípustnost žaloby.

24 Podle Komise z toho plyne, že žaloba, jako je žaloba v projednávaném případě, která trpí vadou spočívající v nesplnění náležitosti, pro kterou ani statut Soudního dvora, ani jednací řád Soudu nestanoví možnost odstranění vady, je v každém případě nepřípustná. Jelikož neexistuje ustanovení, které by ukládalo Soudu upozornit osoby podepsané na spisu účastníka řízení, který nesplňuje požadavky článku 19 statutu Soudního dvora, že tímto spisem není žaloba k Soudu řádně podána, není Soud ani povinen zaslat takové upozornění ve lhůtě, která by umožnila žalobci podat žalobu ve stanovené lhůtě.

Závěry Soudního dvora

25 Ani ustanovení dovolávaná navrhovatelkami, ani žádné jiné ustanovení jednacího řádu Soudu a statutu Soudního dvora neukládají Soudu povinnost upozornit původce žaloby, že jeho žaloba je nepřípustná z důvodu, že nebyla podepsána advokátem oprávněným k vystupování před soudy Společenství.

26 I když je skutečností, že statut Soudního dvora a jednací řád Soudu stanoví možnost odstranit vady žaloby, která nesplňuje některé formální náležitosti, nic to nemění na tom, že nedodržení povinnosti zastoupení advokátem oprávněným k výkonu advokacie podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je smluvní stranou Dohody o EHP, není jedním z požadavků, které mohou být předmětem odstranění vady po uplynutí lhůty pro podání žaloby, v souladu s čl. 21 druhým pododstavcem statutu Soudního dvora a čl. 44 odst. 6 jednacího řádu Soudu.

27 S ohledem na výše uvedené je nutno konstatovat, že se Soud tím, že nevyzval navrhovatelky k odstranění vad jejich žaloby před uplynutím lhůty pro podání žaloby, když ve dnech 21. a 23. února 2006 obdržel první žalobu podepsanou advokátem, který nebyl oprávněn k vystupování před soudy Společenství, nedopustil žádného procesního pochybení.

28 První důvod kasačního opravného prostředku je tudíž třeba zamítnout jako zjevně neopodstatněný.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastnic řízení

29 Svým druhým důvodem kasačního opravného prostředku navrhovatelky poukazují na to, že Soud porušil právo Společenství, jelikož ponechal bez povšimnutí skutečnost, že sporné rozhodnutí uvádělo neúplné nebo nesprávné poučení o opravných prostředcích. Toto rozhodnutí totiž tím, že neupřesnilo ani jak, ani kým mohl být opravný prostředek podán, a tím, že se omezilo na obeznámení jeho adresátů s tím, že existuje opravný prostředek, jakož i se lhůtou pro jeho podání, vedlo navrhovatelky k tomu, že se domnívaly, že jejich žaloba mohla být podána v tureckém jazyce a jimi samotnými. Pokud poučení o opravných prostředcích chybí, je nesprávné nebo neúplné, lhůta pro podání žaloby na neplatnost není dva měsíce, ale jeden rok.

30 Krom toho navrhovatelky tvrdí, že státní příslušníci třetích zemí by měli obdržet ještě úplnější informace týkající se opravných prostředků, než jsou informace určené občanům Unie.

31 Komise odpovídá, že v právu Společenství neexistuje ani obecná povinnost poučit adresáty aktů o možnostech podání žalob, ani povinnost uvést lhůty, ve kterých mohou být tyto žaloby podány.

32 I když je skutečností, že nelze vyloučit, že Soudní dvůr a Soud mohou na základě článku 45 statutu Soudního dvora pokládat nesprávné poučení o opravných prostředcích uvedené orgánem Společenství za nepředvídatelnou okolnost nebo

případ vyšší moci, takže zánik práva dotyčných osob vyplývající z uplynutí lhůty nelze namítat, v projednávaném případě tomu tak není.

33 Sporné rozhodnutí totiž tím, že se omezilo na poučení o existenci opravného prostředku, lhůtě pro jeho podání, jakož i o příslušném soudu, a tím, že neuvedlo žádnou formální podmínku pro podání žaloby, nemohlo navrhovatelky zmást.

34 Konečně Komise odmítá tezi navrhovatelek, podle které státní příslušníci třetích zemí musejí obdržet úplnější informace týkající se opravných prostředků, než jsou informace poskytované občanům Unie, neboť informace považovaná za správnou a dostatečnou pro občany Unie musí být rovněž správná a dostatečná ve vztahu ke státním příslušníkům třetích zemí.

Závěry Soudního dvora

35 Soud právem rozhodl, že skutečnost, že sporné rozhodnutí neuvádělo, že žaloba může být řádně podána pouze prostřednictvím advokáta oprávněného k výkonu advokacie podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je smluvní stranou Dohody o EHP, nepřivedla navrhovatelky k tomu, že se dopustily omluvitelného omylu, který v jejich prospěch umožňuje nepoužít nepominutelná pravidla Společenství upravující lhůty pro podání žaloby.

36 Jak bylo totiž připomenuto v bodě 42 napadeného usnesení, omluvitelný omyl se může týkat pouze výjimečných okolností, kdy dotyčný orgán vyvolal omyl tím, že jednal tak, že lze připustit, že jeho jednáním mohl být zmaten procesní subjekt

v dobré víře, jenž prokázal veškerou řádnou péči požadovanou od běžně informovaného subjektu (rozsudek ze dne 15. prosince 1994, Bayer v. Komise, C-195/91 P, Recueil, s. I-5619, body 26 až 28).

37 Jak bylo přitom rozhodnuto v bodech 43 a 44 napadeného usnesení, jelikož je podmínka podpisu žaloby advokátem oprávněným k výkonu advokacie podle práva některého členského státu podstatnou formální náležitostí stanovenou statutem Soudního dvora a zveřejněnou zejména ve Sbírce smluv Evropské unie, jakož i v *Úředním věstníku Evropské unie*, navrhovatelky tak mohly vědět o existenci uvedené podmínky a nemohou užitečně tvrdit, že lze připustit, že je jednání Komise zmátlo, pokud jde o podmínky jejich zastoupení před soudy Společenství. Za těchto podmínek nelze mít za to, že navrhovatelky prokázaly veškerou řádnou péči požadovanou od běžně informovaného subjektu.

38 Tento závěr nemůže být zpochybněn argumentem uplatněným navrhovatelkami, podle kterého státní příslušníci třetích zemí musejí obdržet úplnější informace týkající se opravných prostředků, než jsou informace poskytnuté občanům Unie.

39 Oběma advokátům, kteří podali první žalobu, totiž příslušelo, aby se obeznámili s příslušnými předpisy, zejména s článkem 19 statutu Soudního dvora, za účelem seznámení se s podmínkami zastupování před soudy Společenství.

40 Z této analýzy tedy vyplývá, že navrhovatelky tvrdí nedůvodně, že Soud porušil právo Společenství tím, že nepřijal, že jejich omyl byl omluvitelný.

41 Mimoto, jak na to správně poukazuje Komise, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že orgány Společenství nemají ani obecnou povinnost poučit adresáty svých aktů o opravných prostředcích, ani povinnost uvést lhůty, ve kterých mohou být tyto opravné prostředky podány (viz v tomto smyslu usnesení ze dne 5. března 1999, Guérin automobiles v. Komise, C-153/98 P, Recueil, s. I-1441, bod 15).

42 Z toho plyne, že druhý důvod kasačního opravného prostředku musí být rovněž zamítnut jako zjevně neopodstatněný.

43 Vzhledem k tomu, že navrhovatelky neměly úspěch v žádném ze svých důvodů kasačního opravného prostředku, je třeba kasační opravný prostředek zamítnout.

K nákladům řízení

44 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu použitelného na řízení o kasačním opravném prostředku podle článku 118 téhož řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelky neměly ve věci úspěch, je třeba posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (sedmý senát) rozhodl takto:

1) **Kasační opravný prostředek se zamítá.**

2) **Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret Ltd Sirketi a Musa Akar se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.